

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego, PG_00150416						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Badań Krajobrazu i Kształtowania Środowiska						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr inż. Joanna Poczobut					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Mariusz Kistowski dr inż. Joanna Poczobut					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	15.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		15.0		30.0	90
Cel przedmiotu	<p>Poznanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz znaczenia relacji człowiek-środowisko; ogólnych zasad kształtowania i użytkowania przestrzeni w ramach zrównoważonego rozwoju; podstawowych rodzajów kształtowania sfery przyrodniczej i kulturowej środowiska w aspekcie przestrzennym</p> <p>Podkreślenie znaczenia kształtowania odpowiedniej jakości struktury środowiska dla trwałego rozwoju. Uwypuklenie roli jakości krajobrazu jako kategorii estetycznej eksponującej wartości sfery przyrodniczej i kulturowej</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GPMU2_K02] rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z zakresu geografii ekonomiczno-społecznej w oparciu o zdobytą wiedzę we współpracy z różnymi podmiotami w tym z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego	w szerokim zakresie efektywnie współpracuje ze specjalistami z różnych dziedzin (urbanistyki, prawa, ochrony środowiska, projektowania infrastruktury techn.), a także z obywatelami i przedsiębiorcami, w procesie kształtowania ładu przestrzennego z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[GPMU2_K03] inicjowania i organizowania działań na rzecz społeczeństwa oraz ochrony środowiska naturalnego regionu, kraju, Europy we współpracy z różnymi podmiotami i władzami różnych szczebli	aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego kraju i regionu	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[GPMU2_W02] w pogłębionym stopniu złożoność pojęcia rozwoju zrównoważonego i ładu przestrzennego oraz rozumie ich znaczenie dla gospodarki przestrzennej	rozpoznaje i stosuje pojęcie rozwoju zrównoważonego i ładu przestrzennego oraz rozumie ich znaczenie dla gospodarki przestrzennej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[GPMU2_W04] w pogłębionym stopniu metody i narzędzia (ilościowe, jakościowe, kartograficzne) badań w gospodarce przestrzennej	identyfikuje i używa w szerokim zakresie formy, metody i narzędzia ochrony przestrzeni (środowiska, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[GPMU2_U01] formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy gospodarki przestrzennej oraz proponować ich innowacyjne rozwiązania z uwzględnieniem nieprzewidywalności procesów przestrzennych	stosuje w szerokim zakresie interdyscyplinarne podejście w praktyce gospodarki przestrzennej pozwalające identyfikować i rozwiązywać złożone problemy zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GPMU2_K04] rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania jego etosu, przestrzegania zasad etyki zawodowej przez siebie i wymagania tego od innych	identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna	
Treści przedmiotu	<p>A. Problematyka wykładu</p> <p>A.1. Pojęcie i zakres kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu.</p> <p>A.2. Równowaga krajobrazu i krajobraz zrównoważony jako cele i wyznaczniki zakresu kształtowania środowiska.</p> <p>A.3. Główne zasady funkcjonowania środowiska przyrodniczego jako podstawa dla jego kształtowania.</p> <p>A.4. Zasady, kierunki i formy kształtowania środowiska przyrodniczego.</p> <p>A.5. Przykłady studiów kształtowania krajobrazów wiejskich i miejskich z "gdańskiej szkoły" geoekologii.</p> <p>A.6. Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego jako kategoria polityki przestrzennej.</p> <p>A.7. Właściwości środowiska kulturowego miejsca.</p> <p>A.8. Uwarunkowania polityki przestrzennej ochrony środowiska kulturowego miejsca (miejscowości, regionu).</p> <p>A.9. Kierunki polityki przestrzennej kształtowania środowiska kulturowego miejsca (miejscowości, regionu).</p> <p>A.10. Zarządzanie jakością przestrzeni środowiska kulturowego miejsca.</p> <p>B. Problematyka ćwiczeń</p> <p>B.1. Indywidualne tematy ćwiczeń dla każdego zespołu projektowego (5-6 osobowego)</p> <p>B.2. Delimitacja obszaru miejsca wg kryteriów przyrodniczych i kulturowych</p> <p>B.3. Rozpoznanie przyrodniczych i kulturowych właściwości miejsca</p> <p>B.4. Rekonstrukcja procesu budowy i transformacji środowiska miejsca (w oparciu o kartograficzne materiały źródłowe)</p> <p>B.5. Identyfikacja istotnych czynników (przyrodniczych i kulturowych) tożsamości miejsca</p> <p>B.6. Diagnoza stanu i prognoza zmian w środowisku miejsca</p> <p>B.7. Cele polityki przestrzennej ochrony środowiska miejsca</p> <p>B.8. Założenia polityki przestrzennej dobrej kontynuacji trwałego rozwoju środowiska miejsca</p> <p>B.9. Kierunki (wariantowe scenariusze) kształtowania środowiska miejsca</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	posiada znajomość komponentów środowiska przyrodniczego, zasobów dziedzictwa kulturowego, podstaw ochrony i kształtowania przestrzeni środowiska geograficznego, głównych metod analizy i obrazowania przestrzeni		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	Egzamin pisemny	51.0%	50.0%
	Praca zaliczeniowa	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęćBuchwald K., Engelhardt W., 1975, Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody, PWRiL, Warszawa.Hopfer A, Cymerman R., Nowak R., 1982, Ocena i waloryzacja gruntów wiejskich, PWRiL, Warszawa.Kistowski M., Wiśniewski P., 2020, Krajobraz rolniczy jako przedmiot ochrony i kształtowania (w:) Środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć w krajobrazie rolniczym województwa kujawsko-pomorskiego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Bydgoszcz, s. 30-48.Przewoźniak M., 2002, Kształtowanie środowiska przyrodniczego miast. Przykłady z regionu gdańskiego, Wydział Architektury Polit. Gdańskiej,Gdańsk.Żarska B., 2007, Ochrona krajobrazu, Wyd. SGGW, WarszawaUstawa o ochronie przyrody z 16. IV. 2004 r. (Dz. U nr 92, poz. 880)Ustawa Prawo wodne z 18.VII. 2001 r. (Dz. U nr 115, poz. 1229)Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 3.II. 1995 r. (Dz. U nr 121, poz. 1226)Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami)A.2. studiowana samodzielnie przez studentaBartkowski T., 1981, Kształtowanie i ochrona środowiska, PWN, Warszawa-Poznań.Gosztyła M., Pasztor P., 2013, Konserwacja i ochrona zabytków architektury, Rzeszów.Kadłuczka A., 2000, Ochrona zabytków architektury. Zarys doktryn i teorii (t.1), Kraków.Małachowicz E., 1988, Ochrona środowiska kulturowego, PWN, Warszawa.Małachowicz E., 2007, Konserwacja i rewaloryzacja architektury w środowisku kulturowym, Warszawa.Rymaszewski B., 2005, Polska ochrona zabytków, Warszawa.Tomaszewski A. (red.), 2000, Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku, Warszawa.Zalasińska K., Zeidler K., 2015, Wykład prawa ochrony zabytków, Warszawa-Gdańsk.
	Uzupełniająca lista lektur	czasopismo AuraFeilden B.M., Jokilehto J., 1998, Management Guidelines for World Cultural Heritage Sites, ICCROM, Romeakty prawne odnoszące się do ochrony środowiska, w tym Prawo ochrony środowiska z 27.IV. 2001 r. (Dz. U nr 62, poz. 627) i Ustawa o lasach z28.IX.1991 r. (Dz. U nr 101 poz. 444)Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie Listy Skarbów Dziedzictwa (Dz. U. 2017 poz.928)Poczobut J., 1996, Ochrona konserwatorska terenu dolin Potoku Oliwskiego w Gdańsku - Oliwie; maszynopis, praca kończąca Podyplomowe Studium Konserwacji Zabytków Urbanistyki i Architektury na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, Warszawa-Gdańsk.Poczobut J., 2004, Rewitalizacja zabytkowych zespołów zabudowy mieszkaniowej na przykładach małych miast Polski północnej wobec zasad zrównoważonego rozwoju; maszynopis, praca doktorska, promotor: prof. Wiesław Anders, Gdańsk.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wykład: egzamin pisemnyĆwiczenia: wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu-- egzamin pisemny testowywykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników- Podstawowe kryteria ocenyŁączna ocena z przedmiotu stanowi wynikową ocenę z uzyskanych składowych - zaliczeń z ćwiczeń (50 % oceny końcowej) i egzaminu z wykładu (50 % oceny końcowej); Niezależnie należy uzyskać minimum 51% z sumy punktów w części ćwiczeniowej (praca własna studenta i kolokwia) i minimum 51% z sumy punktów z egzaminu w części wykładowej (test pytań otwartych i zamkniętych).	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.